

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høring - Ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte

Vardø formannskap kommer på vegne av Vardø kommune med følgende høringsuttalelse: Vi viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 04.09.2020 med forslag om ny lov om erstatning fra staten til voldsutsatte. Departementet har foreslått en ny lov som skal erstatte lov 20. april 2001 nr. 13 om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling m.m. (voldsoffererstatningsloven) og forskrift 23. januar 1981 nr. 8983 om erstatning fra staten for personskade voldt ved straffbar handling (voldsoffererstatningsforskriften).

Samfunnet har både et ansvar for å beskytte individet mot voldsovergrep og et ansvar for å bidra til å reparere skadene der overgrep har funnet sted. Voldsoffererstatningsordningen er et viktig sikkerhetsnett for en svært sårbar gruppe mennesker, og må så langt som mulig kunne ivareta voldsutsattes sentrale økonomiske behov.

Vardø kommune har merket seg at departementet i pressemeldingen om høringen har uttalt at det foreslås en «bedre erstatningsordning for voldsutsatte». Det er særlig vist til at ordningen vil bli enklere og gi raskere utbetaling til personer som er utsatt for vold eller deres etterlatte. Imidlertid vil flere av endringene føre til at flere personer som kan få voldsoffererstatning etter dagens ordning i praksis vil bli avskåret fra å kunne fremme krav om erstatning, selv om beviskravet kan være oppfylt.

Departementet har foreslått at det skal være et vilkår for å få erstatning at det foreligger rettskraftig dom på erstatning eller et inngått rettsforlik. Dersom påstått skadevolder er frikjent i straffesaken eller påtalemyndigheten har henlagt saken etter bevisets stilling, foreslår departementet at avgjørelsene av om noen med klar sannsynlighetsovervekt har blitt utsatt for et volds- eller seksuallovbrudd av en spesifikk person, bare skal tas av domstolene. I dag tas denne vurderingen av Kontoret for voldsoffererstatning. Endringen innebærer at de som har fått saken henlagt etter bevisets stilling, må gå til sivilt søksmål mot skadevolder og få dom for erstatning for å kunne få erstatning fra staten, med mindre skadevolder er ukjent. Tilsvarende vil den som har anmeldt en sak som har blitt henlagt på grunn av foreldelse, etter forslaget måtte gå til sivilt søksmål for å få dom mot skadevolder med mindre denne er død eller ukjent. Kravet innebærer etter vårt syn en stor tilleggsbelastning for den fornærmede, med den prosessrisikoen som det innebærer å gå til sivilt søksmål. Kravet vil videre kunne medføre et større press på domstolene, som allerede i dag har store restanser og lang ventetid mange steder i landet.

Vardø kommune mener at det er positivt at flere voldsutsatte skal kunne få avgjort saken sin og få utbetalt erstatningen som de har krav på raskere. Vi mener imidlertid at dette best kan sikres ved å styrke Kontoret for voldsoffererstatning, og ikke ved å innskrenke mulighetene for å få den erstatningen man er berettiget til.

Kontoret for voldsoffererstatning

Kontoret for voldsoffererstatning (KFV) ble etablert i Vardø 1. september 2003, og behandler søknader om voldsoffererstatning fra hele landet. Kontoret overtok håndteringen av voldsoffererstatningssakene fra fylkesmennene, som hadde hatt ansvaret for forvaltningen av

Postadresse
Vardø Kommune
postboks 292
9951 VARDØ

Besøksadresse
Kirkegata 4
9950 VARDØ
E-post
postmottak@vardo.kommune.no

Telefon
+47 78944300

Foretaksregisteret
972 418 048
Hovedkontoradresse
Kirkegata 4
9950 Vardø

Vår dato
20.10.2020

Vår referanse
20/01390-1

erstatningsordningen et par tiår. Bakgrunnen for opprettelsen av en sentral enhet for voldsoffererstatning fra staten, var et ønske om å styrke rettssikkerheten for voldsofre, og også målsetting om større effektivitet i saksbehandlingen.

KFV utfører et viktig samfunnsoppdrag gjennom å behandle søknader om voldsoffererstatning til voldsutsatte og kreve inn regress fra skadevoldere. Kontoret er også en svært viktig kompetansearbeidsplass for Vardø kommune. KFV er kjent for å ha et godt arbeidsmiljø og gi muligheter for jurister til å få en god karrierestart, samt gi mer erfarne jurister relevant erfaring fra rettsområdet. Erfaringsmessig har KFV mange kvalifiserte søkere til ledige stillinger.

Departementet har foreslått i lovutkastet at sakene der det er foreslått å gjøre unntak fra krav om dom, fortsatt skal behandles av KFV. Det er vist til at KFV har lang erfaring med å behandle erstatningssøknader fra voldsutsatte og er en viktig arbeidsplass i Vardø. Dersom forslaget i høringsnotat blir gjennomført, vil KFV i fremtiden kun behandle om lag 450 saker i året, følge departementets stipulering. Det er 4 100 færre saker enn gjennomsnittlig antall søknader behandlet per år i perioden 2013–2016. Det uttales videre:

Kontoret for voldsoffererstatning er imidlertid en viktig arbeidsplass i Vardø. Departementet vil sørge for at virksomheten opprettholdes ved at den blir tilført andre oppgaver. Det kan bli aktuelt å overføre oppgaver som i dag ligger hos Statens sivilrettsforvaltning til Kontoret for voldsoffererstatning. Andre oppgaver vil også bli vurdert.

Det er ikke presisert ytterligere hva slags oppgaver departementet mener kan tillegges KFV. Vardø kommune ønsker å uttrykke en viss bekymring for fremtiden til KFV dersom lovforslaget vedtas slik det foreligger, herunder for KFVs status som kompetansearbeidsplass i juristmiljøet. Vardø kommuner forventer imidlertid at departementet følger opp sin lovnad om at virksomheten skal opprettholdes og at KFV i tilfelle vil bli overført oppgaver av betydning. Vardø kommune ønsker gjerne å bidra i dialog med departementet dersom dette skulle bli aktuelt.

Med hilsen
Vardø Kommune

Ørjan Jensen
Ordfører

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur